

Eme nagy emberek tévedéseit Jézus szellemi hagyatéka nyomán könnyű korrigálni, ám annál nehezebb zöldre vergődni a hívekkel (vö. Isz 86/166). Az állítólagos keresztények ugyanis nem olvasnak. Ismerek olyat, aki könyvespolcán tartja az ateista Gecse Gusztáv valóságellenes műveit, csak azért, mert a címekben szerepel a Biblia szó. Akkor, ugye, már érdemes megvenni... A belenézésre húsz év alatt sem volt idő, ahogy a hazai és külföldi újszövetség-kutatók írásaira sem.

A végső kérdések – köztük a túlnépesedés – nem foglalkoztatják őket. Egy magát teljesen hithűnek tartó személy a világvégével kapcsolatban Luther nézetét vallja: ha holnap köszöntene be, én akkor is ültetnék egy körtefát. Ezzel a logikátlan alapállással ma egy várost igazgat, noha annakidején belém azt sulykolta, hogy keresztény ember nem politizál. A bulányista szegénység-kicsiség-üldözöttség eszménye mára elillant a körülöttem levő testvérekből: senki sem akar alul érvényesülni. Főleg nem az Utat járás következményeként.

A hitetlen emberek demográfiai kérdésekhez való hozzáállása ennél is primitívebb. A metró mozgólépcsője előtt összetorlódott tömegben valaki azt mondta: kéne már egy háború. A romák a közösségükön kívüli környezetet szabad prédának tekintik, valahogy úgy, ahogy az USA a világ többi részét. Az etnikai szolidaritás mindenképpen mellettük szól: cigány hajléktalanok ugyanis nincsenek. Inkább összezsúfolódnak, de az utcán nem hagynak senkit.

Az alapvető bajt a materialista szemlélet és gyakorlat okozza, vagyis az ember istenítése, ami a világ szolgálatához vezet. Anno azt tanultuk, hogy az Isten- és emberszeretet elválaszthatatlan egymástól. Tekintve, hogy „a világ” a többi emberből, illetve az általuk létrehozott intézményekből áll, ezt a hittételt felül kell vizsgálnunk. Jézus nyilatkozatai alapján sem szolgálhatunk két úrnak, ezt az iszlám hagyományban megőrzött mondásai még világosabbá teszik.

A világ már régen nem kezeli szentségként az anyaságot, s alanyi jogon biztos, hogy nem az. Lépten-nyomon belebotlok olyan édesanyákba, akik alpári stílusban és kiabálva „beszélnek” gyermekeikkel, ráadásul a nyilvánosság előtt. A trágár szavaknál sokkal fül-sértőbb a hangszín, melyből az derül ki, hogy legszívesebben megszabadulnának tőlük. Vajon tisztelhetjük és szerethetjük-e az ilyen embereket, pusztán biológiai anyaságuk okán? S apa-e az, akinek apasága pusztán genetikailag bizonyítható?

Evilágban körülnézve mindenre rájöhet a kereső lélek, s ehhez kereszténynek sem kell lenni. A júdaizmus a teodicea kérdéseit a címecum eszmefuttatásaival válaszolja meg. Eszerint azért van annyi igazságtalanság és szenvedés a földön, mert a Jóisten nincs jelen. Amikor ugyanis teremteni akart, nem volt helye, hiszen mindent Ő töltött be. Vissza kellett tehát húzódnia, hogy a szabaddá vált területen világot teremthessen. Evakuációja folytán viszont a Föld de facto „istentelenné” vált.

Ehelyütt nem taglalom az elmélet hibás voltát, de a pozitívumára felhívom a figyelmet. Ez abban áll, hogy egyesek már kultúrkörünk kialakulásának hajnalán észrevették, hogy ez az élet-világ nem jó. Innen már csak egy lépés a helyes konklúzió. Ha a kereső nem hagyja abba a gondolkodást, akkor megismerheti magát, s ezzel együtt a mindenséget is (vö. Tm 1., 2.). A személyiség fejlődése egészen a praexistens létig ívelhet!

Aki viszont nem megy be a szűk kapun, az veszedelmes útra tér. Kiközvetett pályán haladhat, ám ez az ív rotációba hajlik. Világa vele együtt semmisül meg, s a régi problémák mások számára termelődnek újjá. Ezt az ördögi kört a demográfiai robbanás úgy felgyorsítja, hogy az emberiség egyszerűen nem éri utol magát... Kollektív megmenekülés tehát nem lehetséges, de hát Evilág Ura éppen így tervezte! (vö. Jn 8,44b) A keresők átlátják a helyzetet, s előbb-utóbb a világ fiai is rájönnek arra, hogy mit kell tenni. Az egyháziak (= a papok és a hívek) azonban sereghajtóként fognak befutni a célba. Azért lesznek elsőből utolsók, mert nem használják az eszköket. Vakhitükben egymást támogatva haladnak ama gödör elé, amelyből nagyon nehéz kikapaszkodni.

ZÁGONI ERZSÉBET

HANGSZEREK A SUBLÓTBAN LÁTOGATÁS A CSERTA-FAMÍLIÁNÁL

Székesfehérvár - Zenés, táncos család a Cserta família, otthonukat a 19. század elején építette az ács nagypapa. A rokonságot sok derék palotavárosi mesterember színesítette.

"Hány utat jár meg az ember itt, / Míg annak szólíthatod? / Hány vízen át száll a galamb / Míg ágya lesz a homok? / ...A válasz a szélben kavargog" - énekelte Bob.

Nyargalászó, süvítő szélben dúdolgattam a Dylan-dalt, közben kerestem Csertaék Palota úti családi házát. Még a nagypapa építette a 19. század elején. Mindig több generáció lakott benne, ma is így van ez. A barátságos kerti asztal most árva a hirtelen jött hűvös, esős időben. A teraszon a 8 bicikli árválkodik, de holnap, ha az időjárás nem gonoszodik, rápattannak és tekernek. A zenész-családhoz azért kopogtattam, mert nincs az rendjén, hogy az irodalmi esteken saját szerzeményeket,

megzenésített verseket adnak elő, ám a beszámolómban jó ha egy mondat jut nekik: az esten Csertáék muzsikáltak. Ezúttal szeretném őket megénekelni. Legutóbb a Bokros János emlékkönyv bemutatóján hallottam az apát és fiát, zengték a Bokros-verset és refrénjét: "Föl-építjük a templomot!" Cserta Gábor ezt a lírai költeményt az elsők között zenésítette meg. Bakonyi István hívta fel rá a figyelmét, s mivel remekül sikerült, a Vörösmarty Társaság költői estjeit gyakran gazdagította,

színesítette ének és zene.

Míg a zongorára kerülnek a hangszerszámok, a ház aszszonya illatos feketekávéval kínál. Balázs a sublót fiókjából varázsolja elő a töröksípót, a tárogatót és társait. Egy zenész családban - stílusosan - a fiókos szekrényében nem zoknik és alsónemük laknak, hanem zene-szerszámok. Mutasd meg a hangszerszámodat, és megmondom, ki vagy - próbálok tréfálkozni, de Balázs esetében csak annyit tudtam kiokoskodni, hogy sokoldalú muzsikus, aki a népzene-től a klasszikus muzsikán és a jazzon át a világzenéig mindent játszik. Az apa büszke fiára, mert belőle profi zenész lett. Neki csak mérnöki diplomája van, Balázs viszont a Kodály gimázium és a Lausmann szakközépiskola után elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem jazz-szaxofon szakát, majd népi-fúvós tanszakon is diplomát szerzett. Tanít a Hermann László Zeneiskolában és a Hang-Szín-Térben.

- Szerencsém volt, mert kis kölyökként a családban ölelt körül a zene, később a legjobb mesterektől tanulhattam, például Muck Ferentől, Borbély Mihálytól, Elek Istvántól, Csávás Attilától. Példaképem Sonny Rollings, de még van néhány, akinek a bűvkörében élek - mutat rá a falon lévő világnagyságok dedikált fotóira. Balázs számos formációban játszik klasszikusokat, szenvedélyes jazzt, nép- és világzenét.

- Fabula Rasa, Szaxophone Quartet, Modern Art Orchestra, New Soul Band... - sorolja az együtteseket, amelynek tagja. Ez lehet az igazi zenei Babel tornya? Ebből tanulhatja meg, hogyan és mit tanítson, hogyan teremthető új ritmus és rend, miután különböző zenei világok lépnek frigyre, s leomlanak az elválasztó falak, amiről azt hittük örökké állni fognak? Talán azt is meg tudja értetni tanítványaival, közönségével, hogy zené-

jén keresztül minden régi és új életformát, minden kultúrát meg lehet ismerni, érteni és szeretni? Példája azt is igazolja, hogy a népzene és a tudászene, a hagyományos meg a megkomponált, strukturált muzsika kölcsönhatásban él, egymásra építkeznek. A klasszikus és a populáris kultúra keverékében élünk, de nagyon nem mindegy, hogy milyen minőségű zenészek milyen minőségben házasítják, keverik nekünk a zenét.

A falakat nem csak zenei nagyságok, családi fotók is ékesítik. A Palotaváros több mesterét e család elei adták, volt köztük kalapos, kefekötő, ács, de még híres focista is. A női ág felsővárosi, a Cserta-familia ősei járszok. A gének zenés-táncos keveredéséből négy gyermek született: Gábor néptánc-pedagógus, Judit óvónő, aki fiúunokával ajándékozta meg a famíliát, a legfiatalabb, Kata üzleti főiskolát végzett. Balázs, aki 29 éves ország-világ-zenész, a diploma-koncertjén klarinétozott és táncra perdült, mert néptáncos múltja is van. Járja az országot, a fesztiválokat, a színpadokat, még a pecázásra sem jut elég ideje.

TURJÁK ILDIKÓ

EGYHÁZ ÉS BOKOR...

Lehet-e nyilvánosság a magyar katolikus egyházban?

Ki tudja, miért, alig-alig esik szó arról, hogy mi történt az utóbbi negyven évben az egyházakkal. Arról pedig egyáltalán nem lehet tudni és hallani, hogy e történetek miféle, mindmáig kiivehetetlen követ-

kezményekkel jártak az egyházak életére. Hallunk, olvasunk a pártok szétilálásának, megszüntetésének módszereiről, eszközeiről és következményeiről. Kezdenek ismertté válni ugyanezek a tények a civil társadalomban oly jelentős szerepet betöltő egyesületek vonatkozásában is. Igaz, e tények éppen az egykori pártok és egyesületek egykori tagjai jóvoltából kerülnek napvilágra. Elemzésüket, s az abból mára érvényes konklúzió levonását is az események részesei, szenvedő alanyai végzik el.

Úgy tetszik, hogy az egyházakra vonatkozóan sem történhet másként. Kinek-kinek a saját közvetlen vagy közvetett tapasztalatiismereti anyagából kell felszínre hoznia a maga egyházára vonatkozó tényeket, elvégezni azok elemzését, és levonnia a szükséges konklúziókat. A katolikus egyház tagjainak a katolikus egyházat érintő múltbeli, de árnyékát a jelenbe is átvetítő történetekkel kell szembesülniük, s azokat a nyilvánosság elé tárniuk. Csakhogy az egyházak sem belső, sem külső